

Posudok habilitačnej práce:

SSD. Blažej Štrba: *Jozue v Knihe Exodus*, UK RKCMBF, Bratislava 2020

Autor predkladanej habilitačnej práce - 113 strán (317 bibliografických odkazov a vysvetľujúcich poznámok) bez zoznamu prameňov a použitej literatúry - vychádzal zo svojho exegeticko – teologického a filologického výskumu starozákonných textov, ktorým sa venuje už niekoľko rokov. Delenie textu na jednotlivé kapitoly a ďalšie podkapitoly sa mi vidí ako primerané.

Zoznam bibliografických odkazov je členený na „pramene“ (12 titulov) a „ostatnú literatúru“ (144 titulov). V tomto zozname sa nachádza veľké množstvo odborných prác v anglickom, francúzskom, nemeckom a talianskom jazyku. Treba tiež konštatovať, že autor habilitačnej práce neobišiel ani domácu odbornú literatúru, ktorá sa venuje skúmanej alebo príbuznej starozákonnej problematike, napr. prof. Bány, doc. Horňanová, doc. Tiňo, prof. Dubovský. Habilitant teda pri svojom bádani vychádzal z kvalitnej odbornej zahraničnej a aj domácej literatúry. Poznámkový aparát je starostlivo vypracovaný a jednotlivé bibliografické odkazy je možné verifikovať v zozname bibliografických odkazov. Chcel by som len podotknúť, že namiesto slova „prieskum“ by sa v niektorých prípadoch viac hodil termín „výskum“ (napr. s. 13).

Na prvý pohľad sa neoborníkovi môže zdať, že téma habilitačnej práce je koncipovaná naširoko, ale po detailnejšom náhľade vysvitne, že práca sa sústreďuje hlavne na štyri texty v knihe Exodus, v ktorých vystupuje postava Jozueho. Habilitant to hneď aj v úvodnej časti vysvetlil. Dr. Štrba náležite a na vysokej odbornej úrovni používa naratívnu analýzu, prehodnocuje základnú textovú bázu a nezanedbáva ani diachronické metódy, bežne aplikované v práci biblistov a biblických teológov. Vo svojej práci dr. Štrba uvádza syntaktické a lexikálne poznámky, ktoré pomáhajú hlbšie vstúpiť do dynamiky textu a pomáhajú dnešnému recipientovi lepšie pochopiť posolstvo biblickej zvesti. Vychádzajúc zo základného hermeneutického princípu je nezanedbateľný aspekt kontextuality, ktorý je v habilitačnej práci permanentne prítomný.

Habilitant podáva detailnú textovo–kritickú, filologickú, sémantickú a biblicko–teologickú analýzu skúmaných textov. Svojou detailnosťou preukazuje schopnosti hlavne ako odborník na biblické hebrejské texty, ako i na grécky preklad. Svedčí o tom aj skutočnosť, že ponúkol vlastný preklad relevantných textov.

Otázky na obhajobu:

1. Bitka s Amalekitmi (Ex 17,8-16): o súvislosti Mojžišovho gesta zdvíhania rúk na hore a situácie na bojisku sa vyjadrujú viacerí exegeti (napr. s. 32), lebo sa snažia vysvetliť, ako sú späté navzájom. Habilitant sa dištancuje od príliš zjednodušeného prepojenia medzi dvoma udalosťami - Mojžišova modlitba na vrchu a boj Jozueho a Izraelitov s Amalekitmi na rovine. Prečo sa potom vo v. 11 píše, že jestvuje súvislosť medzi Mojžišovým dvíhaním rúk a prevahou Izraela na bojisku?
2. Prítomnosť Jozueho pod Božím vrchom. Na s. 51-54 habilitant skúma počet Mojžišových výstupov k Božiemu vrchu. Na s. 53 píše: „či bol Jozue svedkom ... [Božieho zjavenia]... nemožno priamo odvodiť“. Čo si myslí habilitant o tejto chýbajúcej informácii v texte? Bol Jozue prítomný alebo nie pri Božom zjavení Mojžišovi? Táto

otázka sa môže vynoriť aj v časti o zostupe z Božieho vrchu pri interpretácii úryvku 32,15-19. Jozue je totiž s Mojžišom, a teda nie iba mimo tábora, ale niekde pod vrchom (napr. s. 79- 82).

3. K textu 33,7-11 na s. 91-92 dr. Štrba píše o zložitej problematike dvoch stanov - jeden kňazský vo vnútri tábora a druhý stan stretnutia mimo tábora. V práci habilitant uvádza: „stan v Ex 33,7-11 plní svoj účel vtedy, keď je mimo tábora...“ a že „plní úlohu sprostredkovania, lebo sa líši do svätostánku, o ktorého vyhotovení sa píše až v Ex 25 – 31“. I keď habilitant uvádza, že „problematika dvoch stanov nespadá do nášho predmetu výskumu“, vzhľadom k tomu, čo k tejto veci skúmal, ako vidí tieto dva stánky? Ako jestvujúce jeden vedľa druhého počas putovania púšťou, alebo, ako niektorí autori, že stan stretnutia bol iba počas putovania po Sinaji, alebo že to bol Mojžišov stan, ktorý Mojžiš prepožičiaval na stretnutie s Pánom?

Napriek zvýšenej aktivite biblistov – exegetov na Slovensku, hlavne čo sa týka publikovania veľmi užitočných komentárov a exegetických prác, stále musíme konštatovať nedostatok kvalitných biblicko–exegetických prác monografického a monotematického charakteru. Túto medzeru sčasti vyplňa aj predkladaná práca dr. Štrbu.

Odporúčam, aby práca Dr. Štrbu po zvážení kritických pripomienok oponentov bola publikovaná, a to v kategórii vedeckej monografie.

Vedecká práca SSD. Blažeja Štrbu *Jozue v Knihe Exodus* spĺňa kritériá kladené na habilitačné práce a odporúčam pokračovanie habilitačného konania v nádeji úspešného ukončenia udelením vedecko – pedagogického titulu „docent“.

V Bratislave 4. januára 2021